

JENS LAANNGKNYW O LAANNG-MAGRET

På den jyske hede et sted mellem Klode Mølle og Vejle opholdt sig engang en meget farlig røver ved navn Jens Laanngknyw.

Han boede i en hule på den bare hede, og navnet »Laanngknyw« havde han fået, fordi han til våben havde en alenlang kniv, som var fastbunden til hans bælte med en flere favne lang line. Linen var ham til megen nytte, fordi han hver gang han havde slynget kniven ud mod sit offer, igen kunne trække den tilbage til sig.

Hans kone hed Laanng Magreet og var en slemme Hex og Tatterkvind. Hun vidste, at når hun kunne få samling på 7 udøbte drengedøds hjerte, kunne hun flyve. Hun havde allerede 6 og kunne flagre, men det syvende fik hun aldrig. Så til Jens Laanngknyw igen.

Engang gik en »Bejjskræhme« [b i s s e k r æ m m e r] over heden hvor røveren opholdt sig. Han vidste vel, at det var en farlig sag at gå over denne hede, men han tænkte, om han ikke nok kunne liste sig forbi ubemærket. Men her havde han gjort regning uden Jens L.; thi næppe var han kommet nogle bøsseskud ind over heden før »Gotten Kaael« [d e n g o d e k a r l , k r a b a t e n] rejste sig fra en af højene og styrede sine fjed hen imod ham.

Vel var kræmmeren »en Stød« fra ham, men dog ikke længere end at han meget vel kunne skelne, hvem denne person var, og på flugt var der ikke at tænke. Her var gode råd dyre, thi mødte han røveren, da var døden ham temmelig vis. Imens Jens gik gennem en lavning, benyttede kræmmeren sig af den list at lægge sig ned paa Maven og jamre og skrige, som om han var blevet uhyre syg. Kort efter kom Jens hen til stedet, hvor han lå, og kræmmeren sagde da under pusten og stønnen, om han ikke ville være så barmhjertig imod ham at bringe hans kramkiste og andre ejendele hen til nærmeste kro, for han var

bleven så elendig, så han ikke troede, han kom fra det. Men skulle han være så heldig at overvinde sygdommen, så kunne han siden afhente det der. Her kunne han ellers blive udsat for plyndring. Jo tak, hertil var Jens meget villig. Han tog kramkisten og vandrede med den ind over heden. Dog var han ikke kommet ret langt bort, før kræmmeren begyndte at løfte hovedet og derefter rejse sig op og liste sig med lange og lydløse fjed efter røveren. I hånden havde han en dygtig tyk egekæp, og da han havde nået Jens uden at denne mærkede ham, gav han ham bagfra med denne et sådant slag over skankerne, at benene gik i kvas under ham og han gik bagover i lyngen. Nu gik kræmmeren om på siden af ham og sagde: »Hvordan har du det lille Jens, nu begynder jeg at komme mig«. Et rasende, hævntørstigt blik var det svar, han fik.

Kræmmeren var nu ikke sen til at få hentet en sognefoged. Sammen med en del mænd fra byen kørte han ud efter Jens Laanngknyw for at bringe ham i »æ Svottehwok« [Tugt-huset]. Det kostede dem ikke liden møje at overmande ham, da han endnu kunne betjene sig af sin lange kniv. Benene fik han også kurerede, men for at få stivnakken til at bekende blev man nødt til at brække dem igjen. De blev således brækket itu tre gange, inden han blev tilsinds at vilde bekende sine skarnsstreger.

Jens blev dømt til at lægges paa stejle og hjul, men forinden blev hans tarme skåret ud af hans side. Enden af tarmene blev bundet om en pæl, og nu drev man ham til at løbe spidsrod rundt om pælen, så længe der var en tarm i ham. Da han havde ende herpå, spurgte man ham, om han havde prøvet noget værre. Så svarede han: »Ja. Tandpine har jeg prøvet, og det var værre«. –

Fra Jeppe Aakjær: Jyske Folkeminder, udgivet af Bengt Holbek, nr. 393. I herværende gengivelse er sproget tillempet en smule i retning af moderne retskrivning. (Søren Kappel Schmidt)